

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Szechenyi-utca SIMON-ház Kuna József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok,
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ideintéendőek.

Bérmentetlen levelek csak ismert készletől
fogadtunk el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopettisor egyezri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopettisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglalt
újdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Csütörtök Márczius 22

59. szám.

Az uralkodó új planéta . . .

(T.) Az új német császárról csak jó hírek érkeznek. Isten adja, hogy olyanok maradjanak, mert hiába beszélnek akárhol és akármir a világ közepe ma napság Berlin. Volt már Bécs is, Páris is, Pétervár is, hát legyen Berlin is, örökké nem tart, mert a világ is forog, meg a szerencse kereké is, de az tény, hogy a mióta központ, az óta nem lehet kifogásunk ellene. Míg a régi központok a háborúk kiindulási pontjai valának, Berlin a béke központjának proklamálta magát és adott szavának becsülettel felelt meg. Semmi okunk rá, hogy irigyeljük tőle a vezérseget.

Az új császár régi ismerősünk. Nem úgy ismerjük ugyan, mint a béke angyalát s hanem mint a csaták kerubját, ki seregei előtt láng pallossal járva, azokat a győzelmek és diadalmak útján vezette; de az akkor volt, mikor ily szerepet bíztak rá a körülmények. Azóta nem volt hivatalos tényező, csak úgy ismertük, mint derék embert, mint a családiasságról nevezetes Hohenzollern dinasztia egyik rokonszenves alakját, ki demokratikus és liberális érzelmeiről volt nevezetes. Hanem persze sok trónörökösri jegyzett föl ilyet a krónika, ki amint uralomra került, s magát a hatalom szédítő magaslatán érezte megszűnt demokráta és liberális lenni. Míg ime az új német császárnak már is oly nyilatkozatairól emlékeznek meg a lapok, melyek örömmel tölthetik meg a népek millióinak szívét, s a legszebb reményekre jogosítanak, ha megtartaná a Mindenható. A tavaszi verőfényvel megérkezett béke és szabadelvű nyilatkozatai, a természet átmelegült légkörébe a potitika melegének áramát lehelték s jóleső reménységgel töltötték meg kebleinket. Isten adja, hogy úgy legyen.

És vajjon, a politikai szélcendben, mely az elhunyt császár kopersója felett mozdulatlanul vesztegel, hogy érzik magukat a háborúk kovácsolói, a csapat összpontosító és fegyverező orosz urak? Őszintén fogadták-e az új császár ama baráti kijelentését, melyet a béke angyalának villamos szárnya röpitett be a czár ablakán? Ugy érzik-e ők magok is amint a nyilatkozatnak szelleme szól és a béke fennmaradását hirdeti, avagy ravasz alázatossággal hajolnak meg ez ünnepélyes üzenet előtt, de szívükben a visszavonás demona vicsoargatja fogait, mint a medve Pál forduláskor a fényes napra. És lehet e várn, hogy ez a kisütött napfény tartós lésszen, avagy még zordabb boru következik utána?

Hiszen eddig sem mult a német császár békeszeretetén, sőt e békeszeretet annyira ment, hogy mesterséges fogásokhoz folyamodott, hol Ausztria-Magyarországot legyezgette, hol az orosz, de persze, mert félszeg volt, sem itt, sem ott nem tudott eredményt producálni. Hát vajjon az új császár hogy mint fogja folytatni ezt a közvetítő politikát? Azzal a félszeggel-e, melylyel boldogult édes atyja megkezdte, avagy merészebb vonásokkal? És ha azok a vonások csakugyan merészebbek találnak lenni, mely oldalra lesznek bátorítóbb hatással. Az orosz-szal szemben foglalnak-e határozottabb állást vagy velünk szemben? Az orosz-nak jelentik-e ki, hogy ne járjon tüzes csóvával a bulgár puskaporos hordó körül, hanem jelentse ki mit akar, mely felett aztán vagy jobbra vagy balra határozzunk, avagy nekünk adják tudtukra, hogy eddigi merev álláspontunkból engedni kell?

Ha pedig sem az egyik, sem a másik be nem következik, hát hol lyukadunk ki a zsák-utcából? Mert, hogy ez a szélcend még koránt sem béke avagy béke jel, azt észre fogjuk venni, a mint a gyász hatása, melyet most egy hatalom sem akar megzavarni, eloszlik.

Nem minden megdöbbenés nélkül vehetjük ama hirt, sem, hogy Bismarke herceget a legutóbbi események egész-ségében ismét megrendítették. A tapasztalás mutatja hogy mikor a hosszú időket együtt töltött öregek valamelyike elhal, az esemény a megmaradottra nézve annyira megrendítő hatást szokott gyakorolni, hogy tetterejét rendszeren megbénítja, aztán maga után viszi. Mert ama képzelődést kelti fel benne; hogy most már én következem. És ez a képzelődés egyre nő és egyre hatalmasabban befolyásolja az illetőt s bizony félni lehet, hogy Bismarck és Moltke is letűnnek a cselekvés szinteréről, avagy ha le nem tűnnek is, de nem sok vizet fognak zavarni.

Uj idők, új emberek! Én csak egy közönséges példát hozok fel: Volt apámnak egy kis birtoka, melyet egy öreg barátja kezelt. Mikor ezt a kis birtokot én vettem át, apám is, én is, nagyon kértük az öreg urat hogy maradjon mellett, támogasson szóval, tettel. Meg is maradt. Ámde ő úgy estéknél sakkozni vagy kártyázni szeretett. Én egyiket sem tudtam. Szeretett a régi időkől beszélni. Persze, azt sem tudtam. Aztán neki öreg uras, nekem fiatal emberes szokásaim voltak, nézeteink is eltértek, szóval, legnagyobb gyengédségem és figyelmem sem volt képes az öreg urat tovább maradásra bírni. És ez azt hiszem, nemcsak nálam lett volna így, de így lett volna mindenkinél. Egyiknél kicsinyben, másiknál nagyban, sőt félő, hogy a legnagyobbban is így leszen. És hiába akarjuk elhitetni magunkkal, hogy új császár régi politika, — mert ez a természet rendjével ellenkezik. Ám legyen új császár és új politika csak jó legyen az. Hinni és remélni merjük, hogy az leszen, mert az új császár egyéniségében megbizni, az előzmények után okunk van.

A trónörökös mint a gyalogság főfelügyelője. A hadsereg rendeleti lapja király ő felsége következő parancsát teszi közzé: „A gyalogság, mint hadseregem fő-fegyverneme iránti kiváló gondoskodásomnak tanujelét ki vánom adni avval, hogy gyalogsági főfelügyelői állást szervezek, mely állásra fiaimat, Rudolf trónörökös, altábornagy urat nevezem ki. Kelt Bécsben, 1888. márczius 18. Ferencz József s. k.

Rudolf trónörökös a uémet császárnál. Az összes fejedelmi vendégek közül egy sem részült olyan meleg fogadtatásban, mint Rudolf trónörökös. Szombaton, mikor már az összes vendégek elbucstak, Rudolf trónörökös a császár sürgetésére még harmadfel óráig maradt ott szűk családi körben s csak akkor tért vissza Berlinbe, mikor már az elutazás ideje eljött.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 21.

A képviselőház mai ülésében elnök a ház tudomására hozza a miniszterelnök átirata folytán, az új hadügyminiszter kinevezését. Továbbá jelenté elnök a háznak, hogy a főrendiház változatlanul elfogadta a kir. táblai kisegítő birákról szóló törvényjavaslatot, mely szentesítés alá fog terjesztetni — A főrendiház elfogadván a képviselőháznak az 1886. évi zárszámadásokra vonatkozólag hozott határozatát is, az országos határozattá vált.

Külföld.

A francia képviselőház, keddi ülésén hozott határozatával, midőn óriási többséggel napirendre tét B o u l a n g e r fölött, impo-sánsan nyilatkozott az izgága tábornok ellen. A kamarában az e tárgyból megejtett szavazásnál a jobboldal képviselői közül százan tartózkodtak a szavazástól. A többséget 268 republikánus és 71 jobbpárti szavazat képviselte. A hírlapok helyeslik a kamara ezen szavazatát. A „XIX. Siècle“ szerint Boulanger tábornok, elkeseredve küszöbön álló nyugdíjaztatása miatt, kijelentette, hogy miután katonai tekintetek már nem tartják vissza, csatlakozni fog a barátai által kezdeményezett propagandához. Marsailleből jelentik, hogy Pyat Félix honakodik Boulanger javára visszalépni. Ha bizni lehetne a francia közvélemény állandóságában, úgy azt kellene mondanunk, hogy a csutos Boulanger-botrány illetén lefolyása és befejezése becsületére válik.

Polgármesteri jelentés.

— Január és február hónapról. —

Méltóságos főispán ur!
Tekintetes törvényhatósági bizottság!
A folyó 1888. évi január és február hó napokról szóló jelentésemet tisztelettel a következőkben terjesztem elő:

I. A közegészségügy.
A közegészségi állapot az év elején erősen meg volt támadva, a mennyiben halálozások, de különösen megbetegedések nagyobb számmal fordultak elő. A megbetegedések a kis koruk közt járványosan uralkodó kanyar- és vörhenyek között leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmiból állottak. Előbbiek hosszán tartók, utóbbiak pedig súlyosak voltak sőt sok esetben halálos kimenetellel végződtek.

Február hóban a közegészség tekintetében javulás jelezhető, a mennyiben ugy megbetegedések mint halálozások jóval kisebb számban fordultak elő. A kis koruk közt már csak szórányosan mutatkozó vörheny betegségen kívül ugyancsak a légzőszervek hurutos és lobos bántalmi, továbbá torok gyulladások és csuszos bántalmak észleltettek. Orvos rendőrileg vizsgáltattak február hó folyamán az iskolák és a dajkaságba kiadott gyermekek és ecesemök. Orvos rendőri boncolás két esetben végzetett.

A közkórház forgalma a következő volt:
At jött a mult évről 87 beteg.
Felvétett két hó alatt 236 „
Összesen 323 beteg.

Ezek közül:
Gyógyulva elbocsátott 196
Meghalt 25
Összesen 222 beteg.
Maradt ápolás alatt 101 beteg.

N é p e s e d é s.
Született 347 gyermek.
Meghalt 304 egyén.
szaporodás 43.

Házasságra lépett 146 pár.
A hasznos házi állatok egészségégi állapota általában kielégítőnek mondható. A város belterületén 3 db; a külsőségeken szinte 3 db. ló lett takonykór miatt kiirtva s megsemmisítve.

II. R e n d é s z e t.
A rendőrség által letartatott.
1., lopásért 26,
2., gyilkossági kísérletért 1,
3., rendőri kihágásért 169,
Összesen 199 egyén.

Ezek közül átadatott az illetékes kir. bíróságnak 27; a rendőrség által megbüntettetett 169. A városról eltolonczoltatott 17; vidékről a városon keresztül tolonczoltatott 47; kényszerutlevéllel kiutasított 5, összesen 69 csavargó.

III. I p a r ű g y.
A rendőr kapitányság, mint első fokú iparhatóság által különböző ipar-nemek önálló gyakorolhatására összesen 50 egyén látatott el iparigazolványával, kiktől „ipardij“ címén az ipariskola alapja javára összesen 305 ft; 15 idegen illetőségű egyéntől pedig „városi díj“ ezimen 10 frtjával 150 frt vétett be a házi pénztárba.

Iparelles cselekményért 8 iparos büntettetett meg, kiktől összesen 60 frt véte tett be és adatott át az alapítványi pénztárnak az iparos iskola alapja javára.

IV. Katonaügy.

A katonai létszám volt:
1., közshadseregbeli 2504 ember 1013 lóval
2., m. kir. honvéd 978 „ 230 „
Összesen 3482 „ 1243 „

A lakosságnál állandóan elszállásolva volt 251 ember 220 lóval. Mint átkelő beszállásoltatott 8 törzs —, 15 főtiszt, 12 legény 26 lóval.

Utóállított: helybeli illetőségű 0;
idegen illetőségű 1. Elő fogat adatott 30.

V. A d ó ű g y.
A lakosság által állami adó fejében befizetett:
Mult évekről 32187 frt 34 1/2 kr.
folyó évről 50992 „ 56 „
késedelmi kamat 1665 „ 30 „
Összesen: 94846 „ 20 1/2 „

Befizetett továbbá:
hadmentességi díj 248 frt 45 kr
helybeli illeték 245 „ 19 „
idegen adó 1435 „ 29 „
„ „ illeték 2714 „ 21 „
járadékosság 360 „ 43 „
köz munkaváltság 2991 „ — „

VI. K ö z é p i t k e z é s.
A kisebb utcazi csatornák és csatorna beömlők javítása s pár külsőségi hid kijavításán kívül másnemű építkezés a lefolyt két hó alatt a zord tél miatt nem foganatosíthatott.

Csatorna tisztítás eszközölve lett N.-Péterfia, N. Csapó és N. Czegléd utcák egyrészen, valamint Vár utcán és K. Czegléd utcán.

VII. A k ö z s e g i b i r ó s á g ű g y - f o r g a l m a.
Hátralék mult évről 39.
új panasz két hó alatt 588.
együtt: 627.

Ebből elintéztett:
ítélet által 240
közbeszóló végzéssel 28
egyezség jött létre 64
megszűnt 219
Összesen: 551 ügy.

Maradt hátralék 76
Vidéki megkeresés érkezett 34
Végrehajtás elrendeltetett 102
foganatosított 100
Árverés elrendeltetett 69
foganatosított 1
Fellebbezés felterjesztetett 26

Végül tisztelettel jelentem még a következőket:
A katonai sorshuzás január hó 5-én megtartott.

Pénztár vizsgálat tartott január hó 7, 8, és 9-dik napján, mely alkalommal a részletesen megvizsgált házi, alapítványi és adópénztárak teljesen rendbe találtak.

A Mészáros Kálmán ltvtaláról lemondott mezőrendőr alkaptány helyére főispán ur ő méltósága által a már előbb is helyettes mezőrendőr alkaptányként működő Kálmán helyi Mór ügyvéd febr. hó 25-én kinevezetett.

Dóczy József pénzügyi fogalmazóvá történt kinevezése folytán a városnál viselt közigazgatási gyakorlat állásáról lemondott febr. hó 15 dik napján a város szolgálatából is lépett.

Városi bizottsági tag Kovássy Lajos ur f. é. január hó 5-én elhalálozván, helyette a legtöbb adófizető bizottsági póttagok közül az első helyen következő Pinczés Mihály hivattott be.

Debreczen 1888. márc. 21.
Simonffy Imre
kir. tanácsos polgármester.

Városi közgyűlés.

Gróf Dégenfeld József ur ő méltósága üdvözlőlvén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitja. A tárgyszerűt kisebb nagyobb fontosságú tárgyai közül különösen kiemeli a debreczen. f. abonyi vasut és az 1887 évi házi pénztári zárszámadás ügyét, melyeket kiválóképen figyelmébe is ajánl a biz. tagoknak. Egyszersmind előre jelzi, hogy a hazánkban pusztító árvizek által károsult városok segélyezése tárgyában a városi tanács tárgyszerűtől kivül, de a szabályok betartásával előzetést fog tenni a közgyűlésnek.
P a p Ferencz főjegyző felolvasta a január-február hónapokról szóló polgármes-

G E K
etek.
banks-mérleg
nkivül érteke
nak ellátva.
és könnyű keze
világkiallítás
ünöb mérleg.
melyek súlyok
mérleg aránál
telesítés csoma
has befoglalat
szák-mérlegink
nk a legkedvel
yelet alatt áll.
vezérigazgató
3.
— K.-Megyer.
modern
Á R.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

terij jelentést, melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

Debrecezen idej ujonczjutaléka
A honvédelmi miniszter rendelkezésben tudatja, hogy Debrecezen város idej ujonczjutaléka 75, póttartaléki jutaléka pedig 8 főben állapított meg. A mi tudomásul vétetett. A meghosszabbított képviselői mandátum.

Felolvastatik a belügyminiszter leirata, a választott bizottsági tagok megbízásának a megbízás utolsó évének végéig leendő ki terjesztése iránt. Debrecezen az eddigi gyakorlat szerint ugyanis a választott biz. tagok választása mind 6 év közepén, vagy második felében tartatott s a megbízás az új választás napjáig tartott. A miniszter említett leiratában, az eddigi szokástól eltérőleg, mint egy átmeneti intézkedésül, a választott bizottsági tagok mandátumát tehát 1890, illetve 1893 végéig kívánja kiterjesztetni ezen évek szeptember illetve nov. hava helyett.

Főispán ur idevonatkozólag felemlíti, hogy mihelyt új népszámlálás lesz, a megbízás 5, illetőleg 10 évre fog kiterjesztetni s ha e népszámlálás a jelenlegi megbízás idejénél előbb bekövetkezik, a jelenlegi megválasztások érvényessége akkor önként megszűnik.

A miniszteri leiratot a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette.

Alapítványi helyek a Ludovica akadémián.

A honvédelmi miniszter értesíti a várost, hogy az Andaházi Szilágyi Mihály által a Ludovica akadémiában tett alapítvány a tökéletes kamatok általannyira felszaporodott, hogy az eddigi 5 helyen kívül most már egy hatodik hely is rendszeresíthető. Egyszerűsöd tudatja, hogy Debrecezen sz. kir. várost 1888-89-re két —, 89-90-re egy s 90-91-re szinte egy ifjú bemutatása illeti meg. A tanács e leirat értelmében utasított, hogy a városi és a Szilágyi Mihály féle alapítványi helyekre hirdesse ki a pályázatot, s az eredményt kijelölés végett terjessze közgyűlés elé.

Készletben lévő árva pénzpek elhelyezése.

A belügyminiszter a decemberi közgyűlésnek a készletben lévő s törvényes biztosíték mellett ki nem adhatott gyámpénztári pénzek elhelyezésére nézve felelősség terhe mellett hozott azon határozatot, hogy e pénzek 1888 jan. 1-től 1890 decz. 31-ig $\frac{2}{3}$ részben a debreczeni takarékpénztárnál, $\frac{1}{3}$ részben pedig a kereskedelmi banknál, alföldi takarékpénztárnál s az iparegyesületi takarékpénztárnál helyeztessenek el, jóváhagyja azon feltétellel hogy ha apénztárak nem volnaik hajlandók legalább $\frac{4}{5}$ kamatot fizetni, ugy a tőkék a magyar földhitelintézet zálogleveleiben helyezendők el, s miután a bizottsági tagok sorában minden évben áll elő változás, minden év végén tárgyalás és határozat tárgyává teendő, hogy a pénztárak kijelölése meghagyassék-e vagy megváltoztassék.

A tanács javaslatára a belügyminiszter felkéretni határozott, hogy ama közgy. határozatot módosítás nélkül erősítse meg.

A „Debrecezen Ellenőr“ tárczája.

A bojár leánya.

Regény.

Irta: Vértesi Arnold.

(Folyt. és végo.)

XXX.

Fehér Pali visszafordult és Bazias felé sietett most. Fuváros nem birt ogy gyorsan hajítani, hogy a bojár nő vágató lovait utólréheite volna. Legalább egy fél nappal előbbre volt a bojár nő.

A fuváros lovai fúradtak is voltak. Éjjel nem akart már tovább menni, lovainak meg kell pihenni, aztán sötét is van, nem látni az utat, nem megy tovább, akármint igérnek neki.

Korán hajnalban folytatták utjukat. Alig hunyta be szemét pár pillanatra az egész uton Pali: lázas izgatottsága nem hagyta pihenni.

A percz közelget, melyben szembe száll atyjával. Azt mondják, hogy halálos ágyán fekszik atyja; mindegy, halálos ágyán sem fog igralmazni neki.

Szemeit meredten feszítette előre s fejét kinyújtotta a koci ernyője alul. Nem látott messzire; erős hegyek, sziklák minden lépten nyomon elzárták a kilátást. Itt volt már a magyar határon.

Szive lázasan dobogott a mint Baziáshoz közeledett.

— Nem fogok igralmazni neki halálos ágyán sem, — sutogták a fiú lázas ajkai; — nem igralmazott ő sem kedves, szép, jó, ártatlan anyámnak. Azt akarom, hogy gyalázattal haljon meg s kétségbeeséssel szivében. A törvényszék elé hurcolom nevét s nyilvánossá akarom tenni gyalázatát. A kevély bojár nő, ki férjének nevezi őt, sirmi fog szegényében és haját fojja szaggatni.

Egész arca sötét tűzben égett a fúnak, mig ajka reszketett és halkan sutogott.

A jámbor székely, ki mellette ült a kocsiiban, nem értette, hogy mit suttog s nem merete kérdezni.

A bosza, a gyűlölet gondolatával etelve, egész testében reszketve, érkezett meg Baziásra,

Jóvá hagyott szabályrendelet.

A közmunka és közlekedésügyi miniszter a közmunka és utak kezelése iránt készített szabályrendeletet jóváhagyta. A mi tudomásul vétetett s a tanács a további intézkedés végrehajtásával megbízott.

Az erdőségi legeltetés.

A legeltetési rendszabálynak az erdőségi legeltetésre vonatkozó része iránti minisztr. leiratot ezen nagy érdeklődéssel keltett ügynek előzményeit Bészler Lajos referálta. A földművelésügyi miniszter évek hosszú során át váltott feliratozás és leiratozás után az erdőségi legeltetési szabályt olyképp rendelte megállapítani, hogy a legeltetés a 12 évnél fiatalabb erdő vágásokon feltétlenül eltiltandó, a 13-15 éves területeken pedig csak is feltételeken, a közigazgatási bizottság erdészeti szakbizottságának hozzájárásával engedélyezhető. A felszabadított vágás térre hajtott feleszámú szarvamarha az említett szakbizottság előterjesztésére onnan kihajtható; a tilalmas helyek kellőképpen megjelöltessenek s a tilalom áthágói megbüntessenek. A tanács ehhez képest meg is tette javaslatát s előterjesztette a szövegezést. A mint előre is várható volt, ezen tárgy felett, mely már a multkor rendkívüli közgyűlésen is tetemes időt vett igénybe, a nélkül, hogy akkor megállapodásra lehetett volna jutni, hosszas, hogy heves vita fejlett ki, mely szabályszerű, szűkebb körök között maradhasson az elnököl főispán ur szükségesnek tartotta előre figyelmeztetni a bizottsági tagokat, hogy felszólalásuknál tisztán a tárgy mellett maradjanak. Ez ugyanis nagyon alkalmas arra, hogy a vitába az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék. Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség. A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki, sürgették a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni, hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni; Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna; Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János; Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták. Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve; a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása. Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő. Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor

Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő

reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János;

Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták.

Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve;

a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása.

Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő.

Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor

Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő

reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János;

Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták.

Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve;

a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása.

Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő.

Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor

Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő

reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János;

Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták.

Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve;

a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása.

Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő.

Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor

Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő

reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János;

Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták.

Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve;

a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása.

Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő.

Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

Szöke János ki szerint bevárandó volna a kaszáló kérdés megoldása; Jámbor

Ferencz újabb és jobb információt kíván feltérjesztetni a miniszterhez, mely után ő

reményli a miniszter álláspontjának megváltozását; Szentesi János; Harsányi János;

Öry Mihály A többi szónokok ellenben a tanács előterjesztést támogatták.

Török Gábor Dr. Kocsár Gáborral szemben kijelenti, hogy a debreczeni erdőségek a törzskönyvbe be vannak véve;

a kaszálókérdés miatt azonban épen a kormány tudtával és beleegyezésével ideiglenes üzemterv alapján történt a legeltetési szabályzat alkotása.

Simonffy Imre nagyon melegen ajánlja a tanács előterjesztés elfogadását, — miután ellenkező esetben még kedvezőtlenebb helyzet állhat elő.

Bészler Lajos felolvassa az ideiglenes üzemtervet, Jóna Dániel, miután a legeltetési szabályzatnak a tanács előterjesztése szerinti szövegezése nincs befolyással

az erdőségi kaszálók tulajdon jogának kérdése is belvegyitassék.

Hanem azért, több szónokkal megtörtént, hogy belesett a kaszáló kérdés bojgatásába is, a mi ellen nyomban tiltakozott az elnökség.

A tanács előterjesztése ellen nyilatkoztak s a régi gyakorlat fenntartását, mely szerint a legeltetési tilalom csak a 7 éves vágásokra terjesztetik ki,

sürgötték a következők: Kovács Lajos, ki az erdőtörvényből sem tudja kimagyarázni,

hogy a városnak joga volna magán birtokokra vonatkozó rendszabályt alkotni;

Magyar Gábor; Dr. Kocsár Gábor, ki az erdőtörvény 17 §-ába ütközönek látja e szabályrendeletet, mely elkészült a nélkül, hogy rendszeres üzemterv volna;

A cserekaszáló ügyének megoldására, elfogadja a tanács javaslatát. Mészáros József és Kovács Sándor az elfogadás mellett nyilatkoznak. Ez utóbbi, miután vita folyomában többen hivatkoztak arra, hogy ők sohasem határozta el, hogy 12 évig tartó legyen a tilalom, kéri felolvasatni ezen közgy. határozatot.

Megtörténik. Ez a határozat a mult év aug. havában hozottat.

Vége szavazásra kerül a dolog, a közgyűlés felállás utján 67 szavazattal 64 ellenében elfogadta a tanács előterjesztését.

A megsértett és rágalmozott tanács.

Beke Károly és érdektársai kaszáló birtokokos erdei kihágásért bírói uton meglettek büntetve; megapállatták s vesztett ügyök lett a második forumon is. Most azután mikor már az ítélet végrehajtása következik, egy hossza folyamodványjal a közgyűlés elé jöttek, melyben a tanácsot basáskodással, törvénytelen eszelekményekkel, üldözéssel, erőszakos birtokháborítással vádolva, a közgyűléstől a tanács eljárásának rosszindással és erőszakos haborgatásának beszüntését kérik.

A tanács kifejtette s a közgyűlés által is acceptált okok alapján e folyamodványt elutasítandónak javasolja s bejelenti, hogy a mennyiben az sértő kifejezéseket sőt rágalmakat tartalmaz, megtorlást fog annak elkövetőin venni. Kiss Albert, ki egyszerű napi rendre térést indítványozott, Simonffy Imre, Magyar Gábor és Lengyel Imre, felszólalása után a folyamodványt a tanács előterjesztésére visszautasított.

Ujgyámpénztárnok.

A lemondás folytán megüresedett gyámpénztárnoki állomásra egyetlen egy pályázat érkezett be, a Bészler Károly közgy. joggyakornoké, a ki a kandidáló bizottság által jelöltetvén, egyhangulag meg is választott. A tanács utasítva lett fizetésének apr. 1-től folyóvát tételére és a megkívánt kauczió letétele iránt gondoskodásra.

Az elfogadott házipénztári zárszámadás.

A tanács betérjeszti, a házi pénztárnak 1887 évről megállapított zárszámadását 891815 frt 70 $\frac{1}{2}$ kr. bevétellel s 887487 frt 17 $\frac{1}{2}$ kr. kiadással s így 4328 frt 53 kr. pénztármaradvánnyal. A nyilvános közszemlére kitett zárszámadás ellen észrevétel és felszólalás nem adott be. A közgyűlés pedig minden vita nélkül elfogadta, különben a zárszámadást lapunk is bőven ismertette egyik közlelbi számban.

180.000 frt. a debreczen-f.-abonyi vasutnak.

A közgyűlés minden szó nélkül, egyhangulag általánosságban megajánlta a debreczen-f.-abonyi vasut építésére kért összeget és a szükséges földeket azon feltételek mellett, melyeket a tanács előterjesztett s melyeket mi is egészen részletesen ismertettünk a törlesztési tervvel együtt. Ezen nagyfontosságú határozat által biztosítva lett e vasut kiépítése, mely így már az év tavaszán megkezdhető lesz. A vasúthoz szükséges földterületek átengedése nézve a szabályszerű formaiságok megtartásával különösképpen akkor

holltestét; nyugodjék békével, de látni nem akarja. A halál véget vetett minden harcznak.

A szép szomorú bojár nő ne tudja meg soha, hogy a kit sirat, nem volt törvényes férje, s rutul megcsalta őt. Ne tudjon meg soha egyetlen egy szót sem arról, ne tudjon meg soha egy szót sem Fehér Armin előbbi életéről.

Pali még ma haza akart indulni. Minden be van végezve. Az isten keze erősebb volt, mint az embereké, s véget vetett a rémitő harcoknak, melyben a fúnak kellett szemben állni atyjával.

Többé semmi teendője nem volt itt Palinak. De nem birt megválni e helytől, mielőtt még egyszer nem látta a szép, szomorú bojár nőt.

Ez ben volt a halott szobájában s nem jött ki egész estig. Este felé végig ment a tornáczon s Pali újra megpillanthatta őt.

Homályos volt már az idő, de szép sápadt arcának nemes vonásait még mindig jól látta a fiú. Sokáig utána nézett, a mint már eltűnt. Aztán meggyújtotta szobájában a gyertyát, leült az asztalhoz s irt valamit.

Egy levél volt ez Charbon Louise kisasszonyhoz intézve. Ezenkint bizonyos összeget ígért a komornának, ha mindazt a mit Fehér Arminről tud, örökre titokban tartja, s hogy alkalma se lehessen valaha fecsegni, visszatér Franciaországba.

Charbon Louise kisasszony szivesen rá állt s örömmel hagyta el ezt a barbár országot.

Mihelyt elkészült Pali a Charbon Louise kisasszonyhoz intézendő levéllel, kivont oldalzsebéből egy nagy vaskos bőrtárcsát, Több rendbeli iratokat vett ki belőle, köztük a Charbon Louise kisasszonytól elvett leveleket is. A gyertya lángjára tartotta egymásután s darabonként elhamvasztotta.

A bűnök minden bizonyítékai, melyet fáradsággal, életveszéllyel gyűjtött össze, elhamvadt. Mindent elégetett.

Aztán kiment a vasúthoz, s fölült a legelső vonatra.

— Anyám, kedves jó anyám! — szölt magában összekulcsolva kezét; — azt hiszem, meg vagy elégedve fiaddal?

fog határozni a közgyűlés, midőn azok ki lesznek jelölve.

Tessene könyvárilakokat építeni a Nagyerdőn!

A közgyűlés a tanács előterjesztését a Nagyerdőn magánosok által leendő nyári lakások építésére iránt a villa területek ára ki terével egészben elfogadta. A használati joggal átengedett területekre a bérlek a tanács által jóváhagyott terv szerint építkezhetnek. Az engedély tartama egyelőre 25 évre szól: akkor a tanács törvényes becsérték szerint a villákat visszaválthatja, vagy újabb 10-10 évre ismét átengedheti. A villák nyári lakásul szolgálhatnak. Az építkezés és kintlakhatás személyi jogra szól. E jog örökölhető. Atruházás vagy bérbeadás tanács engedélylyel történhetik. A villák helyéül első sorban a városi faraktár s a Pallagra vezető ut két oldala jelöltetik; esetleg az erdőmenteri lakás udvara is. Hosszas vita után az évi hasznobér négyesözög ölenként s osztályonként 4, 6 és 8 kbrán lett megállapítva. Segély az árviz károsultaknak.

A tanács javaslatára a szatmárvárosi árvizkárosultaknak 300 frt segély szavaztatott meg. Továbbá az árviz által sulytottak nyomora enyhítésére házkénti gyűjtés is rendeltetett el.

Egyéb kisebb ügyek.

A ref. egyháznak népiszkolai faiskolai és konyhakertészeti célokra a város körül használatra helyek jelöltettek ki. — A honvédsírokra felállítandó emlékoszlop alapja a város kezelése alatt 167 frt. összesen 3080 frt lévén, a mely összegre a nevezett cézra még nem elegendő, elhatározott annak további kamatoztatása és tökéltése. — Sável Dezső helybeli lakos, tehetséges rajzoló, hogy magát tovább képezhesse a jövő évi költségvetés terhére 200 frt segélyt adott.

Napi hírek.

— A „Debr. Ellenőr“ az árvizkárosultak javára. Említettük tegnap, hogy az árvizkárosultak javára Szikszay József ur 100 frtot küldött szerkesztőségünkhez, ebből 50 frt a Szatmári, 50 frt pedig a B.C.sabai (s nem mint irtuk a Békés megyei) árvizkárosultak javára esik. A fenti összeghez újabb Komlóssy Dezső trszéki bíró ur adott 5 frtot a szatmáriak javára.

— Egyházi közgyűlés. Az ágost. hitv. ev. egyház vasárnap, márcz. 25 én d. e. 11 órakor az imateremben (Várd u. 2087. sz.) egyházi közgyűlést tart. Tárgyai: évi jelentés, mult évi számadás bemutatása, egyh. jegyző választása.

— Eljegyzés. Vécsey Zoltán városunk tekintélyes ifjú földbirtokosa eljegyezte özv. Szabó Lajosné urnő kedves, szép leányát Bertha Kisasszonyt.

— Felolvasás. Zalai Márk keresk. akad. tanár „Kéjtuzason“ című folytatólagos felolvasása a szép számban megjelent közönség előtt, nagy és mély benyomást gyakorolt. Különösen erkölcsi és társadalmi eszméi miatt. Különösen kiemelendő Budapest Bécs Grác, Kufstein városainak nem annyira le-

és, midőn azok ki
 okat építeni
 dőn!
 előterjesztését a
 leendő nyári la-
 területek ára ki-
 ta. A használati
 re a bérlők a ta-
 szerint építkez-
 ama egyelőre 25
 törvényes becsér-
 válthatja, vagy
 engedheti. A vil-
 nak. Az építkezés
 gra szól. E jog
 bérbeadás taná-
 A villák helyéül
 a Pallagra vezető
 tleg az erdőmes-
 as vita után az
 ként s osztályon
 megállapítva.
 osultaknak a
 a szatmárvárosi
 gely szavaztatott
 sulytottak nyo-
 gyűjtés is ren-
 gyek.
 iskolai faiskolai-
 a város körül
 ki. — A hon-
 koszlop alapja a
 a honvédegylet
 összesen 3080
 nevezett célra
 tatott annak to-
 sítése. — Sável
 géges rajzolónak,
 esse a jövő évi
 segély adatott.
 K.
 árvízkarosultak
 hogy az árvízka-
 József ur 100
 kőhöz, ebből 50
 edig a B.-C.s a-
 kés megyei) ár-
 fenti összeghez
 trszéki bíró ur
 vára.
 ágost. hitv. ev.
 d. e. 11 órákor
 7. sz.) egyházi
 jelentés, mult
 jegyző vá-
 Zoltán városunk
 jegyezte özv.
 íves, szép leá-
 k keresk. akad.
 lytatólagos fel-
 elent közönség
 ást gyakorolt.
 adalmi eszméi
 Budapest Bécs
 m annyira le-
 de látni nem
 hden hareznek.
 udja meg soha,
 nyes férje, s ru-
 soha egyetlen
 g soha egy szót
 ndulni. Minden
 erősebb volt.
 ett a rémítő
 ett szemben állni
 volt itt Palinak
 mielőtt meg-
 u bojár nót.
 jában s nem
 g ment a tor-
 ót.
 de szép sápadt
 dg jól látta a
 már elült.
 gyertyát, leült
 Louise kisas-
 nyos összeget
 a mit Fehér
 tja, s hogy al-
 visszatér Fran-
 zivesen rá állt
 országot.
 arbon Louise
 kivont oldal-
 zát, több rend-
 k a Charbon
 set is. A gyer-
 s darabonként
 zai, melyet fá-
 össze, elham-
 fölült a legelső
 1 — szolt ma-
 zt hiszem, meg

írása, mint az azon nevekhez fűzött morális
 hatású elbeszélései és történelmileg is érde-
 kes adatai. Ezen felolvasások értesülését
 szerint még jegyzeteinek telét sem képezik.
 Ohajtandó volna, hogy ezen nagyérdemű mün-
 ka könyv alakjában is látna napvilágot, hogy
 széles körben terjesztetnének ezen gyakorlati
 tanulságos és egyszerűen érdekes cikkek,
 melyekre a felolvasás fel van osztva.
 — **Halálhíradás.** Rába Lászlóné szül. Ke-
 resztsszeghy Pirooska, életének 28-
 ik, boldog házasságának 10 ik évében elhunyt
 Budapesten. A boldogult, — ki városunk
 több előkellő családjával közeli rokonságban
 állott — e hó 21-én Nagy Károlyban a esa-
 ládi sírboltban temettetett el. Béke poraira!
 — **Házszentelés.** Szombat este tartotta
 H. Szoboszlón nevéstélyét és egyuttal új
 házának felszentelését a rövid idő alatt nép-
 szerűvé lett és általában tisztelt kir. köz-
 jegyző P a d r a h S á n d o r. Vendégszerető
 háznál ott volt Szoboszló város összes intel-
 ligentiája, a városi hatóság, kir járásbíróság
 személyzete.
 — **Az iparoskör** választmányára folyó
 évi mártius hó 23-án d. u. 6 órákor saját
 helyiségében, a mártius 25-én délután 3 óra-
 kor tartandó közgyűlés elé terjesztendő
 ügyek tárgyalása céljából ülést tart, —
 melyre a választmány t. tagjai ezennel meg-
 hívhatnak. Debreczen 1888 márczius 22. az
 Elnökség.
 — **Egy dilettáns festményei** Hogy Kiss
 Ferencz igazságtudó művészeket rajzolni
 szénrel, kretával azt már régtudtuk; de hogy
 vászonra és olajjal is tudjon festeni, erről
 az oldalról még nem ismertük. Pedig tegnapi
 elhozott szerkesztőségünkbe öt darab kis
 festményt. Neve sokat mutatnak ugyan s csak
 kísérletnek válnak be. Az intentió több ben-
 nek, mint a kivételbeli ügyesség. Van ezek
 között tájkép is, gener kép is. A tájképek
 egy „Nyitra parti részlet”, „Hold feljötet”
 egy dombos vidéket fák közé rejtett házzal
 ábrázolnak. Egy másik kép eszméje Petőfi
 „Büfordultam a konyhára” című költeményé-
 ből van kölcsönözve. Az ötödik képen pedig
 egy téli holdvilágos éjszakán vonító farkas
 látható. A képeket különben nagy bátyjának
 festette emléklül.
 — **Közgyűlés.** A budapesti ált. munkás
 betegsegélyező és rokkant pénztár helybeli
 előhelyi tagjai a központnak hozzájuk bekül-
 dött, rokkant pénztárra vonatkozó alapsza-
 bály kijelölése tárgyában f. hó 25-én azaz
 vasárnap d. u. 3 órákor a Zech József ven-
 déglőjében rendkívüli közgyűlést tart, melyre
 a tagok számosan megjelenni kéretnek. —
 A választmány.
 — **Ö. T. Köszönetnyilvánítás.** A debre-
 czeni önkéntes tűzoltó egyletnek, a debrecze-
 ni légszuszogó 10 főt, az iparegyséleli
 takarékos és hitelintézet 5 forintot és építész
 Tóth Bálint ur (az egyleti segély alapra) 5
 forintot adományozott, mely adományokért
 az egylet nevében halás köszönetemet nyilvá-
 nitom. Debreczen, 1888, Márczius 22. Tikos
 István egyleti pénztárnok.
 — **Elvesztett** tegnapi napon a főposta
 körül, a járdán 1 arany szív és 1 arany pénz.
 A megtaláló a szerkesztőségéknél illő jutalom-
 ban részesül.
 — **Árvíz.** Békés Csabán némi apa-
 dás mutatkozik; a város helyzete jelenleg
 még komoly, de nem aggasztó; újabb áradás
 vagy kedvezőtlen szél azonban a helyzetet
 súlyosbíthatja. A nép a hosszú küzdelemben
 kimerült s dolgozni már alig képes. — Bék-
 ésről távirják, hogy a csabai kiseréten
 kitört víz a békési földvári vasutat nagy rész-
 ben elérte. A vasutakat védelmezik. A bék-
 ésiek a város alatti körgátakat nagy erővel
 iparkodnak erősíteni. A védvonal fentartását
 egy két napig még elodázhatták. Békés vá-
 rosa tegnapi délelőtt a közlekedésügyi minisz-
 tériumtól sürgönyileg 10 ezer frt. kölcsönt
 kért. A miniszter az összeget rögtön kiutal-
 ványozta s intézkedett, hogy legrövidebb
 uton rendelkezési helyére érjen. — Sopron
 és Győr megyében a Rába öntött ki.
 Sobor község teljesen víz alatt áll.
 — **Értekezlet.** A lótenyésztés iránt ér-
 deklődő gazdátársakat felkérjük, hogy f. hó
 25-én azaz vasárnap r. 10 órákor a város-
 háza kis tanácstermében a tervezett csikó
 telep tárgyában tartandó értekezletre meg-
 jelenni sziveskedjenek. A lótenyésztési bizott-
 ság elnöksége.
 — **Budapesti Hírlap.** Nagy napokat,
 nehéz időket élünk. Esemény eseményt ker-
 get, s a hírlapíró már nem is tollal, de táv-
 író dróttal dolgozik. A „Budapesti Hírlap”
 t. közönsége napról-napra látja ezt, mert ahol
 eddig a megszokott rovatok egymásba illesz-
 kedtek, ott most a párisi, berlini, római tu-
 dósítók sürgönyei foglalnak le minden fog-
 lalható tért. S ez nem is lehet másképp. Egy
 hírlap, mely missziója magaslátán áll s ön-
 érzettel szolgálja közönségét, ily eseménygaz-
 dag időkhöz megfeszített erővel dolgozik, ha
 még oly nagy áldozatokkal is jár az S a
 „Budapesti Hírlap” mint rendszeren, hírlapjaink
 között, mest is a legelső sorában áll s szel-
 lem erejével, nemzeti politikájával, dolgozó
 társainak odaadó lelkes munkásságával, ugy
 ezikkirás, mint a hírszolgálat dolgában, rég
 kivívta magának a zászlótartó helyét. A fő-
 város, a vidék központjai ép ugy ismerik,
 nákülözhetlenségét, s a magyarság terjeszté-
 sében teljesített szolgálatait, mint az ország
 távolabb eső, a közforgalomtól elszigetelt ré-
 szei. Alig van a hazának oly községe, hova
 a „Budapesti Hírlap” el ne hatolt volna,

szavára ne hallgatnának s pártatlan igazság-
 szeretettel, függetlenül a községért teki-
 télynek ne vallanak. Különös gondot fordít
 regényeinek megválasztásánál. Így az új év-
 nyegyedben közölni fogja **Vértési Arnold** „A
 hivatalnok”, **Degré Alajos** „Az ezredes
 urfia” cz. eredeti regényeket.
 A „Budapesti Hírlap” szerkesz-
 tői és tulajdonosi C s u k á s s i J ó z s e f
 és R á k o s i Jenő elő garantált nyújtanak
 arra, hogy a lap valamint eddig, ugy ezután
 is megőrizi politikai és társadalmi független-
 lenségét, s ezzel igazságosságát. — Előfizet-
 ési ára félévre 7 frt., negyedévre 3 frt 50
 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és
 kiadóhivatal Budapest, IV., kalap utca 16.
 — **A hitves.** A rendőr kapitányság elő-
 szobája tele van emberekkel. Mindkét nembe-
 liek s a legkülönbözőbb foglalkozásnak ülők
 sorba a fal mellé támaszkodó löccákat. A kik
 pedig nem ülnek, miután már nem fértek a
 löccákra, vagy átallanak a gyűlévész had-
 közbe keveredni, hát állanak. Mert van ám itt
 kérem csirke fogó is, meg becsületes munkás
 ember is; faczér eselőd is, meg jóra való szob-
 baleány is, ki vagy az ural vagy az urnóval
 nem tudott kijönni s most, panaszt akar tenni
 a kapitány urnál; vannak festett arcu leá-
 nyok is, hullámosan felsűtt hajjal s becselt,
 bágyadt szemekkel, s tisztességes háziasszo-
 nyok is szerény esendes magaviselettel.
 Az újdondász alig tud magának utat
 törni. — Epen ekkor becsét be a hivatal
 cerberusa, egy mogorva tekintetű Tütti János
 egy fiatal aszonykát a kapitány ur elé. Nem
 valami derült hangulatban lehetett, a mi kü-
 lönbön később be is bizonyosodott. Feje gon-
 dosan be volt burkolva szürke posztó ken-
 dőbe, mely még kevesebbet engedett láttatni
 a lesütött arczból, a mely azonban rokon-
 szentes volt, a minő több is látható a kül-
 városi sorokon: hozzá fiatal is, a mi termé-
 szetes meg inkább szokta emelni a rokon-
 szenvességet. Termete az meg formás, akár
 csak megrendelésre készült volna. — Ha-
 nem a milyen csinos a menyecs-
 ke, ép oly nagy a panasza. Zo-
 kog is, sir is szegény; a mire előadja, fehér
 zsebkezdője nedvessé válik bőséges könnyeitől,
 akár csak a szemetéző eső verte volna meg,
 mikor a szabadon akasztott szarítón felejt-
 ődik.
 Kelletnél többet talált inni az ura va-
 lamelyik korcsmában, meg is haragudott a
 cimborájára s aztán odahaza ő rajta túl-
 tette a boszuját. Bizony ez érezhető boszuj-
 lás volt. Az a durva és kegyetlen férj jól el-
 döngötte az asszonyt, sőt hogy szemrehányá-
 sokat batorkodott neki tenni, kést is rántott
 reá, meg is sértette vele.
 Itt van az irás a doktor urtól. Te . . .
 te . . . tessék megnézni a tekintetes
 kapitány urnak.
 Csak ugyan irás volt; egy hiteles or-
 vosi látlettel arról, hogy a férjem uram
 k é s s z u r á s t e j t e t t a f e l e s é g é n . A k a
 pitány ur aztán ezért a járásbíróshoz utasítja
 a szerencsétlen panaszos nőt. Majd ott viz-
 gálják meg ezt a dolgot. Ha kell, meg is
 büntetik a menyecske urat.
 — Ugye meg büntetnek? Ezért a le-
 vélért? Hanem azt már nem engedem; azt
 nem is akarom! No meg csak az kellene,
 hogy az én Józsimat meg is büntessék, —
 pattan fel a kis menyecske neki tüzesedett
 arczal.
 — De hát akkor tulajdonképen mit akar
 magalelkem.
 — Csak azt akartam, kérem alásan,
 megmutatni az urnának, hogy nem volt iga-
 za, mikor olyan rosszul bánt velem.
 — **Hajdúvármegye népoktatási állapota**
 1886—87. iskolai évben.
 Kias József Hajdúvármegye és Debre-
 czen sz. kir. város ügybuzgó kir. tanfelügyelője
 most tette közö tanügyi jelentését a felügye-
 lete alatt lévő elemi, felső nép- és polgári,
 iparostanonc, kereskedelmi akadémia, alsó-
 fokú kereskedelmi és ismétlő iskolák 1886—87.
 évi állapotáról.
 Ezuttal magára Hajdúvármegye (Debre-
 czen kivételével) szorítottunk s ennek nép-
 oktatási állapotát következközben ismertet-
 jük. A vármegye 20 községében volt összes-
 sen 77 elemi és 2 polgári iskola. Még pedig
 4. izr. 11, községi 3. Tehát 1417-2 lakosra,
 271-5 tankötelese s 224 iskolába járóra esik
 egy-egy iskola.
 A tankötelesek száma volt összesen
 21-453 (a lakosság 17-6 %) 959-czel több
 mint a megelőző iskolai évben. 6—12 éves
 fiú volt 7976, leány 7904, 13—15 éves fiú
 2781, leány 2792. Ev. ref. volt 17996, r. kath.
 1895, g. kath. 1369, ág. hitv. ev. 21, izr.
 1072. Iskolába járt (nem számítva a debre-
 czeni iskolába járó 507 megyebeli gyermeket)
 17112, 468-czal több mint 1885—86 ban. Elemi
 iskolába járt 13340 (6337 fiú, 6503 leány); is-
 métlő iskolába 4092, felső nép- és polg. isko-
 lába 164, középtanodába 116. Iskolába járt
 a 6—12 éves tanköteleseknek 86-9 %, a
 13—15 éveseknek 77-9 %, Vallás felekezeti
 szerint iskolázott az ev. ref. tanköteleseknek
 85-9 %, a r. kath. 82-7 %, a g. kath. 69 %,
 ág. hitv. ev. 100 %, izr. 93 % a. Nyelvre
 nézve minden iskolába járó magyar volt.
 Tankönyvvel 17935 növendék volt el-
 látva.
 8287 iskolamulasztó által elmulasztat-
 tott 143086 félnap. Mulasztási pénzbiroságból

171 frt. 40 kr. folyt be. Az iskolából kilépett
 1631 növendék mindjöl tudott írni és olvasni.
 A tanítók száma volt összesen 157; kö-
 pesített 154, nem képesített 3; reudes 151,
 segéd 6.
 A 79 iskola közül 70 volt saját házában
 elhelyezve. Az iskola épületekben 162 tante-
 rem és 110 tanítólakás volt. A tantermek
 közül kellőleg felszerelt 141, türehetőleg 21.
 Az iskolák mellett van 52 faiskola, 63 isko-
 lakert és 62 testgyakorlótér.
 Az iskolák jövedelme volt 123242 frt;
 készpénzben 70211, természetben 53031 frt.
 A jövedelmek származtak: 483000 frt értékű:
 ingatlan vagyomból: 33000; 75000 tőkepénzből:
 3593; tandíjből 21720; községi segélyből
 15700; egyházi segélyből 48330; egyéb for-
 rásokból 895 frt. A kiadások tettek: tanítók
 javadalmazására 92068; fűtés, tisztogatás,
 javításokra 9216, felszerelésekre 1021, sze-
 génygyermek segélyezésére 1890, vegyes
 kisebb szükségletekre 2425, tőkésítés, építke-
 zésre 16622 frt.
 Egy reudes tanító fizetése átlag véve
 504.8 frt. egy segédtanítóé 375 frt. A kiadá-
 sokból egy növendékre esik 6.7, egy iskolára
 1560.02 frt.
 Az elemi iskolák száma szaporodott 1
 izr. vegyes elemi iskolával Csegén, az iparos
 tanoncok iskolája pedig kettővel u. m. Szob-
 oszlón és Nánáson; új iskolaház építettett
 Szováton.
 Szaporodott a tantermek száma 3 mal,
 u. m.: Nánáson ref. iskolánál 1-gyel, — Szob-
 oszlón ref. iskolánál 1-gyel, — Csegén az
 izr. iskolánál szinte egygyel.
 Szerveztettük új tanítói állomás 4, ne-
 vezetesen; Nánáson ref. iskolánál 2, Szob-
 oszlón ref. iskolánál 2, és Csegén izr. isko-
 lánál 1.
 Az iskolák jövedelmei 18912 forinttal
 apadtak s ugyan annyival a kiadások is.
 Iskolai takarékpénztár volt 22 iskola-
 nál 784 növendékkel; megtakarított összeg
 tett 851 frt 99 krt.
 —————
 S z i n h á z .
 Láng Ilonka k. a. holnap Bereczik Árpád
 „Protekcio” vigjátékában fog fellépni.
 Láng Ilonka fiatal színésznő még, de kelles-
 mes hangjával, s finom játékával, a hol csak
 fellépett, mindenütt megnyerte a közönség osz-
 tatlan tetszését. Atya — ki jelenleg adóhi-
 vatálnok Debreczenben — Láng Boldizsár,
 ki ifju évében színigazgató s kitünő színész
 volt. A fiatal leányt, a színművészetbe nagy-
 nénye, a magyar színművészet egyik büszke-
 sége, Prielle Cornelia vezette be, ki felfedezte
 a fiatal leányban a Prielle és Láng család-
 dokban való hagyományos tehetséget a szín-
 művészet iránt. Melegen ajánljuk a tehetsé-
 ges fiatal színésznőt a közönség figyelmébe.
 Zilahy Gyula, az igazgatóság ké-
 relmének engedve, holnap még egyszer fel-
 fog lépni a „Protekcio” című vigjátékban.
 A komikusok estélye szombaton Dobó
 jutalomjátékára olyan mulattató lesz, a mi-
 lyenhez hasonló még nem volt szinpadunkon.
 A „Cox és Box” helyett a „k é k s z a k á l i
 u a s s z o n y k a z g a t o t b o l h o z a t f o g s z i n -
 rekerülni. A szombati jutalomjáték Dobónak
 egyszermind bucsufellépte is lesz.
 —————
 Terményárak a debreczeni piacon.
 1888. Mártius 20. án.

Egy m.-mázsa	felső, közép, alsó.	
Buza	6.60	6.50 6.40
Kétszeres	5.60	5.50 5.40
Rozs	4.80	4.70 4.60
Arpa	4.80	4.70 4.70
Zab	4.90	4.75 4.60
Tengeri uj	5.50	5.40 5.30
Köles	6.50	6.25 6.00
1 zsák Burgonya		2.00
100 kl. szalonna	54.00	53.00 52.00
100 kl. haj.	56.00	55.00 54.00

 DEBRECZENI SZINHÁZ
 Holnap, pénteken, 1888. márcz. 23-án,
 LANG ILONKA fellépésével:
 PROTEKCIO.
 Bereczik vigjátéka.
 Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
 Vértési Arnold.
 Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
 —————
 Egy kisebbszéri
 kényelmes
 utczaí uri lakás
 minden órán Szt.-Anna-Cser-utca
 elején 2368. szám alatt kiadó.
 Ugyanott egy
 olcsó zongora
 eladó.
 8287 iskolamulasztó által elmulasztat-
 tott 143086 félnap. Mulasztási pénzbiroságból

Megérkeztek

a legújabb tavaszi női ruhakelmék

Kunz József és Társa

özégrez.

Megérkeztek

a legújabb divatu tiszta gyapjuból készült tavaszi és nyári

gyapjúszövetek

melyek finomság és tartósság tekintetében
minden más kül- és belföldi gyártmányt
felülmulnak.

A n. é. közönség minél tömegesebb
látogatását kéri

BIEDERMANN E. és FIA

a „BRASSÓI” posztógyártmányoknak
kizárólagos elárusítói,
hol egyszerűségi miként a mult évben,
ugy ez idő szerint is a raktáron lévő kül-
földi gyapjúszövetek tetemesen leszálli-
tott árak mellett árusítatnak el, ugy
hogymár

2 frt 90 krért

egy egész öltönynek való brünni gyapju
szövet kapható.

Szeplő

okvetlenül eloszlik

Bergmann Milomtejszappana

használása által.

Készíti egyedül Bergmann és Társa Drez-
dában 45 kr. darabja. Raktár Dr. Rothschnek
gyógyszertárban Debreczenben.

Valódi francia és magyar
Lucernát,
oberndorfi répa magot,
vörös virágú löherét,
angol perje fűmagot,
mindenfajta
kerti veteménymagvakat.
Friss töltésű természetes ásvány-
vizeket, angol ananász, valódi ja-
maikai rumot, valódi orosz theát,
francia és magyar Cognacot, min-
denféle sajtokat és valódi liptai
turót.
Igen előnyös árak mellett ajánl
SZABÓ ZSIGMOND
DEBRECZENBEN
piacz- és hatvan-utca sarkán.

Aranka mag- mentes

hivatalosan megvizsgált, valódi proven-
cei, továbbá kunsági lucerna, veres
virágú löhere, valódi oberndorfi sárga
kerek, tojás alakú nagy sárga buczok
takarmány répa, angol perje, finom apró
pázsit fűmag, egyéb gazdasági zöldség
és virág-magok a legjobb minő-
ségben, jutányos árak mellett kaphatók

GASZNER KÁROLY

fűszer és nag üzletében
Debreczenben Czepléd-utca.

Figyelmeztetés!

A

KATZ HERMAN

főpiacz Csanak ház alatt lévő
férfi és gyermek ruha raktárában
egy férfi öltöny mérték szerint
csinosan kiállítva
18 frttól feljebb.

Mely cigarettapapir a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.
Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos szemlélyiségek által összehasonlított vegyelmezések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapirok között a „Les dernières Cartouches“
Braunstein Frères gyárából.
Páris, 65. Boulevard Exelmans,
mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapir elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budai pesti állami vegykeresleti állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban Dr. Soyka Hygiéniai-tanár által a prágai egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelmezést a lehető legfényesebb eredmény koronázta amennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapir 28-74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir. VALÓDI csak azon papir, melynek ettiquttje mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères czéget viseli.
A gyár cigarettapapirjainak és cigarettahüvelyei-nek nagybani elárúsítása végett

Braunstein Frères
saját czég alatt Bécsben, I. k. Schott nring 25- sz. a. raktárt nyitott, továbbá ka n. tó minden nagyobb ilyenmü czikket árusít k. n. kedöknél.

„Magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezete“ Aradon.

Ajánlja tisztán kezelt kitünő minőségű magyarádi ó-bakator és asztali ménes-gyoroki aszu és vörös, — továbbá ménes-gyoroki szalma borait melyekből állandóan jelentékeny készletet illetve bizományi raktárt tart DEBRECZENBEN

IFJ. WEIDNER JÓZSEF,
fűszer-, gyarmatáru-, csemege-kereskedő.
Czegléd-utcán a színház mellett.

Fürdő orvosi állomásra
pályázhatnak a
bikszádi
gyógy-fürdőben
okleveles orvos urak. Fix fizetés 300 frt s teljes ellátás.
Bővebben tudakozódhatni alól-irt tulajdonosnál Szatmáron.
Szentiványi Gyula.

92.
420. szám.

ÁRJEGYZÉK.
az „ISTVAN“ gőzmalom készítményeinek KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
és az 1887. április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megálapított s 1887. évi június 1 én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kil	16.—
B. Szinte középszerű		15.—
0 Királyliszt		15.20
1. Lángliszt		14.60
2. Montliszt		14.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		13.60
4. " 2-od rendű		13.—
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		12.20
6. szinte 2-od "		11.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső "		10.80
8. " 2-od "		10.—
8 1/4. " 1-ső "		9.20
8 3/4. " 2-od. á 70 klgr.		7.80
9. Lábliszt á 70 klgr.		6.40
10 Veree liszt á 50 klgr.		—
11. Finom korpa zsákkal 50 "		3.40
12. Durva korpa zsákkal á 50 klgr.		3.—

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennmilitett egyezmény folytán szintén beszünttetett.
Debreczen, 1888. Február 24.

Aszfaltirozás
előszobák, magtárak, folyosók, pinczék, kamarák aszfaltirozását jutányos árért eszközli
Wohl Mór
Vásártér 1648.
Megrendelések Geréby Fülöp ur tizletében is felvétetnek.

Menetjegyek és elismervények
a Red-Star vonalra Antwerpenből
Amerikába
az enged. képviselőségénel.
Wien, IV. Weyringergasse Nr. 17.

Csik József
cs. és kir. kiz. szab. Portland-czement hatlan mész-gyár.
BECSINBAN.
Központi iroda és raktár: Budapest, V. k., Rudolf-rakpart 8. szám.
ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség beaces figyelmébe saját gyártmányu
Portland-cement és vízhatlan meszet,
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak.
Arjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.
Kecskemét 1872. Ujvidék 1875. Szeged 1878. Ezüst érem. Arany érem. Erdem-érem. Triest 1882. Arany érem.

Szent-Királyi és Kalenda, Debreczen.
Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
(Glasur) Bécsből
legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt. 1-35 krt. — 1 kis palaczk ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, egy köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:
Szent-Királyi és Kalendánál,
DEBRECZENBEN, a városház épületében.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és ércöntödéje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére
szagmentes ürszékék
felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.
EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.